

Pomohli dostat nové povinnosti

Výzkumný ústav zemědělské techniky se v poslední době kromě projektů na zlepšení struktury půdy a optimalizace vodního režimu v krajině zabýval i vývojem zařízení v souvislosti s novou povinností minimálně šestiměsíční skladovací kapacity pro statková hnojiva s výjimkou močovky, která platí od letošního roku. Na bližší podrobnosti jsme se zeptali ředitele tohoto výzkumného ústavu Marka Světlíka.

Zuzana Fialová

Mohl byste přiblížit, co bylo podnětem ke zpracování tohoto projektu?

V oblastech zranitelných dusičnany (ZOD) platí od tohoto roku povinnost minimálně šestiměsíční skladovací kapacity pro statková hnojiva s výjimkou močovky. Ukládání chlévského hnoje na polním hnojišti je umožněno až po jeho tříměsíčním skladování na zpevněném hnojišti. Možné je ho také ukládat tehdy, pokud pochází z hluboké podestýlky a je tak již částečně fermentovaný, a také pokud se ve stělivovém provozu používá minimálně šest kilogramů slámy na dobytčí jednotku a den.

Současné stělivové provozy v chovech skotu však nejsou na větší množství podestýlané slámy upraveny (obvykle se používají maximálně tři až čtyři kilogramy podestýlky na dobytčí jednotku a den) a větší množství steliva způsobuje technologické

■ Tři otázky pro...

... Marka Světlíka, ředitele Výzkumného ústavu zemědělské techniky

komplikace. Jednou z možností, jak splnit požadavek dostatečného obsahu podestýlky, je následně domíchávání chlévské mrvy s podestýlkou tak, aby podmínka jejího minimálního obsahu ve výsledné směsi byla splněna. Pak lze takto vyrobené hnojivo ukládat přímo na okraji hnojeného pozemku. Důsledkem zvýšení obsahu slámy, která má málo

dusíku a naopak velký obsah uhlíku, je zpomalení rozkladu organického dusíku na nitrátovou formu, která je potenciálně nebezpečím pro zdroje pitné vody. Právě při řešení požadavku na domíchávání slámy do chlévské mrvy bylo využito výsledků zemědělského výzkumu.

Jaký konkrétní projekt vznikl tedy ve vašem ústavu?

V rámci řešení výzkumného projektu pro Národní agenturu pro zemědělský výzkum a spolupráce našeho výzkumného ústavu s výrobcem – se společností STS Olbramovice – byl vyvinutý náves Dozan M, určený pro dopravu, míchání a ukládání chlévské mrvy na polní hnojiště. Provedení je chráněno užitným vzorem a patentem, další patentová přihláška je v řízení. Tento náves vychází z přepravníku slámy, určeného pro přepravu zejména volné slámy z místa skládání do stájí. Náves byl doplněn dvojicí frézovacích válců, umístěných v jeho přední části a sloužících k promíchání slámy

V rámci řešení výzkumného projektu pro Národní agenturu pro zemědělský výzkum a spolupráce našeho výzkumného ústavu s výrobcem – se společností STS Olbramovice – byl vyvinutý náves Dozan M. Foto VUZT

s chlévskou mrvou. Pohon válců je od náhonového hřídele traktoru. Dalším doplňkem je příčný vynášecí a vrstvicí dopravník, pomocí něhož je homogenní materiál vynášen na hnojiště či do korby odvozního prostředku. Vyprazdňovací dopravník umožňuje materiál nakládat nebo vrstvit až do výšky tří metrů. Při míchání slámy a chlévské mrvy je na dvo vózu nejprve nakladána vrstva podestýlky

o objemu odpovídajícím následně dodanému množství chlévské mrvy, tak aby výsledná směs splnila požadavek nitrátové směrnice šest kilogramů podestýlky na dobytčí jednotku a den. Poté dojde k promíchání a vyskladnění materiálu na odvozní prostředek, nebo na polní hnojiště. V současné době je připravováno zahájení ověřování tohoto systému ve spolupráci se ZD Rosovice.

Často se hovoří o někdy problémové spolupráci výzkumu s praxí. Jak ji tedy vidíte ze své pozice?

Obecně lze říci, že podnikatelský sektor v České republice není příliš zvyklý spolupracovat s výzkumem a zadávat si výzkum na zakázku. Je to zřejmě dáno i nízkou mírou informovanosti o činnostech výzkumných ústavů a malou ochotou firem vkládat do výzkumných projektů vlastní finanční prostředky.

Chtl bych ještě připomenout, že Výzkumný ústav zemědělské techniky řeší výzkumné úkoly jak pro Národní agenturu pro zemědělský výzkum, pro Technologickou agenturu České republiky, tak pro další zadavatele z oblasti výrobních podniků. Problematika úkolů se pohybuje od základní zemědělské prvovýroby, to znamená tradiční technologie pro produkci zemědělství přes problematiku logistiky, zemědělské ekonomiky, ekologie a životního prostředí až po energetiku, především oblast využití zbytkové biomasy.

rolnické noviny Strácajú sa o čosi pomalšie

PKS chce viac domácich potravín na pulkoch obchodných prevádzok

Potraviny, vyrobené na Slovensku, sa z pultov obchodných prevádzok, nachádzajúcich sa v SR, strácajú o čosi pomalšie. Taký je zásadný záver z tlačovej besedy, na ktorej sa v uplynulom týždni s novinármi v Bratislave stretli predstavitelia Potravinárskej komory Slovenska (PKS).

Vychádzali pritom z výsledkov prieskumu, ktorý pre PKS v apríli 2014 vykonala agentúra GfK. Údaje z tohto prieskumu hovoria o tom, že potraviny, vyrobené na Slovensku, majú na pulkoch predajní v SR 43-percentné zastúpenie. Tento nízky podiel nedá spať predstaviteľom PKS.

„Hoci sa pokles zastúpenia potravín, vyrobených v SR, spomaľuje, so súčasným stavom ani zďaleka nie sme spokojní,“ vysvetľuje Daniel Poturnay, prezident PKS. „A netrežlivá čakáme, kedy sa tento nepriaznivý trend úplne podarí zvrátiť.“ Podľa slov predstaviteľov PKS, v príkrom rozpore so zastúpením potravín, vyrábaných v SR, je skutočnosť, že až dve tretiny zo spotrebiteľov pri nákupe potravín uprednostňujú potravinárske tovary vyrobené na Slovensku.

Lenže, ako je známe, to, čo nie je na pulte, to sa v konečnom dôsledku nemôže dostať ani ku konečnému spotrebiteľovi. Stá-

le nízky podiel v zastúpení slovenských potravín najmä v regáloch obchodných refazcov považuje prezident PKS za

Hoci sa pokles spomaľuje, so súčasným stavom ani zďaleka nie sme spokojní, vysvetľuje Daniel Poturnay. Foto Bohumil Urbánik

dôsledok „nastavenia obchodnej politiky zo strany týchto obchodných organizácií“. Prítom argumenty, čo predstavitelia PKS často počujú zo strany ich obchodných partnerov, ktorí sa snažia vysvetlovať príčiny nízkeho podielu slovenských potravín na pulkoch predajní rôznymi spôsobmi, podľa D. Poturnaya „nie sú ekonomického charakteru“.

Agentúra GfK vykonáva tento prieskum pre PKS pravidelne. V tomto roku išlo už o štvrté pokračovanie. Aj na základe viacročných výsledkov možno tvrdiť, že v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi teraz predsa len došlo k určitej stabilizácii v zastúpení slovenských potravín na pulkoch obchodných prevádzok, ktoré podnikajú na Sloven-

sku. Dôležité je, že pokles zastúpenia sa prejavuje a stabilizácia nastáva aj v prípade veľkých obchodných refazcov.

Agentúra GfK prieskum realizovala v siedmich obchodných refazcoch. Najvyššie zastúpenie potravín, vyrobených na Slovensku, mali v apríli 2014 obchodné systémy COOP Jednota a CBA, kde potraviny, vyrobené v SR predstavovali až 60 percent z celkového sortimentu. V priemere pritom na obchodné refazce vychádzalo zhruba 45-percentné zastúpenie slovenských potravín. Na chovste rebrička sa aj tentoraz ocitol obchodný systém LIDL, v ktorom spotrebiteľ nájde len asi 20 percent sortimentu, ktorý pochádza z prevádzok potravinárskeho priemyslu alokovaného na území SR.

Bohumil Urbánik

NZM informuje Soustava lednických rybníků

Lednicko-valtický areál, zapísaný v roce 1996 do seznamu světového dědictví UNESCO, je proslulý nejen kvůli historickým památkám, ale rovněž díky osobitě přírodní kráse, která v sobě ukrývá cenné hodnoty. Areál je známý jako jedna z našich nejvýznamnějších ornitologických lokalit, ze které vyniká soustava lednických rybníků, založených jako rybolovné již na počátku 15. století.

Soustava je tvořena největším moravským rybníkem Nesytem, dále rybníky Hlohoveckým, Prostředním, Mlýnským a Zámeckým. Od roku 1953 jsou lednické rybníky chráněné jako národní přírodní rezervace a od roku 1990 jako mokřad mezinárodního významu v rámci Ramsarské konvence.

Díky své atraktivitě přitahuje zájem ornitologů nejméně od poloviny 19. století. Jsou jak vy-

značným hnízdištěm, tak tahovým shromaždištěm a zastávkou četných druhů vodních a mokřadních ptáků. Najdeme

dozvědět více na výstavě Život v krajině Lednicko-valtického areálu, kterou pořádá až do konce sezóny pobočka Národ-

Foto fotoarchív NZM Valtice

zde jednu z největších kolonií volavek popelavých a kvakošů nočních v celé České republice.

O ptácích obývajících tuto výjimečnou oblast se v současné době mohou milovníci přírody

ního zemědělského muzea ve Valticích – Muzeum vinařství, zahradnictví a životního prostředí.

Alena Stachová

■ Co jsme psali před 90 lety

ČESKOSLOVENSKÝ ZEMĚDĚLEC.

Čestná úloha ilustrovaný týdeník pro veskáře zemědělců

Zelené hnojení strniska

Pro zelené hnojení do strnisk hodí se nejlépe peluška s mletou příměsí ova. Místo pelušky může se též použít hrách, případně také vikev. Poslední není však tak vzrůstná. Také menší množství bobu může být podle poměrů účelné, aby peluška nebo hrách tak snadno nepolehly. V lehčích půdách a teplejších

polohách osvědčuje se na zelené hnojení též výborně růžák (inkarnát). V prvním případě můžeme rozstít směs pelušky na široko do rádně podmiřnutého strniska, načez podle potřeby podmiřku uválíme a rozvláčíme. Pro růžák provede se tato příprava půdy napřed. Není-li právě dostatek vláhy, provede

se válení nakonec, aby spodní vláha ostře vzlínala až k povrchu půdy, a tak rozklíčené semenno bylo podpořeno. Výsev nutno voliti větší, než při setbě pro zelenou píci, aby vznikl hustý a vydatný porost. Hlavní zásadou je, aby výsev zeleného hnojení byl proveden co možná časně, tedy ještě v měsíci červenci, jinak nebylo by dostatek tepla k řádnému vývoji rostlin a nenarostlo by dosti hmoty do podzimu k zaorání.

(Z rubriky Hovorna, Československý Zemědělec č. 3, 3. července 1924, ročník VI.)